

OBSAH

ÚVOD / 7

PROLOG / 13

Říše Karla Velikého a její ztroskotání / 13

Přežívání ideje impéria / 21

Východofrancká říše / 28

Část první

ZROD A ROZMACH ŘÍŠE / 35

NÁSTUP OTONSKÉ DYNASTIE / 37

Tápání historie: epizodní vláda Konráda I. Franckého (911–919) / 37

Jindřich I., zakladatel královského rodu (919–936) / 39

Ota I., „otec vlasti“ (936–973) / 42

ZROZENÍ ŘÍŠE A JEJÍ PRVNÍ OBTÍŽE / 48

Ota Veliký, nástupce Karla Velikého (962–973) / 48

Říši zachraňují královské dámy – její první krize: Ota II. (973–983),
regentky (983–994) / 51

Ota III., císař v roce tisíc: sen o obnově jednoty (994–1002) / 56

OBNOVA A DOBUDOVÁNÍ ŘÍŠE / 63

Jindřich II. a návrat k realitě (1002–1024) / 63

Změna dynastie a politická kontinuita:

vláda Konráda II. Sálského (1024–1039) / 67

Jindřich III.: nebezpečí plynoucí z idealismu (1039–1056) / 73

VRCHOLNÉ OBDOBÍ ŘÍŠE / 80

Nesmírný a komplexní úkol / 80

Nedostatečné prostředky / 88

Vůdčí idea: sakrální monarchie / 98

Část druhá

MEZI DVĚMA DĚJSTVÍMI DRAMATU, LESK JEDNÉ RENESANCE / 107

SPOR O INVESTITURU: ZÁPAS O SAKRÁLNÍ MONARCHII (1056–1122) / 109

Jablko sváru / 109

Souboj Řehoře VII. a Jindřicha IV. / 112

Od nesmiřitelných protikladů ke kompromisnímu řešení / 121

OBNOVA ŘÍŠE (1125–1190) / 127

Dva soupeřící rody / 127

Welf Lothar III. (1125–1137) / 127

První ze Štaufů – Konrád III. (1138–1152) / 132

Fridrich Barbarossa, znovunabytá prestiž (1152–1190) / 136

Obnovení boje mezi duchovní a světskou mocí / 137

Posílení jednoty říše a obnova jejích struktur / 142

Apoteóza křížáka / 148

SKVĚLÝ A TRAGICKÝ KONEC JEDNÉ DYNASTIE (1190–1250) / 153

Zlý osud Štaufů: efemérní vláda Jindřicha VI.

a první interregnum (1190–1211) / 153

Fridrich II., „stupor mundi“ („úžas světa“) / 157

Moderní státník? / 160

Boj až do posledního dechu / 165

NÁDHERNÉ A HRŮZNÉ ŠTAUFSKÉ STOLETÍ / 169

Síla a pýcha Německa / 170

Cena univerzalizmu: nezbytný, ale osudný pokus o zábor Itálie / 176

Slavné i krvavé období v paměti Němců / 178

Část třetí

REFORMA NEBOLI PŘEMĚNA ŘÍŠE / 181

PŘEŽÍVÁNÍ ŘÍŠE (1254–1346) / 183

Od interregna po restauraci / 183

Rozhodující úloha kurfiřtů (1292–1308) / 193

Adolf Nasavský (1292–1298) / 193

Albrecht Habsburský (1298–1308) / 195

Návrat někdejších zlých časů / 198

Italská fata morgana: Jindřich VII. Lucemburský (1308–1313) / 198

Poslední spor mezi „oběma polovinami Boha“ – Ludvík Bavor (1314–1347) / 204

LUCEMBURKOVÉ: PRVNÍ REFORMA A JEJÍ NEDOSTATKY / 210

Karel IV. (1346–1378) / 210

Václav a Ruprecht / 226

Václav (1378–1400) / 226

Ruprecht (1400–1410) / 232

Zikmund (1410–1437) / 234

REFORMA / 243
Palčivá povinnost / 243
Reforma v „údech“ a její nedostatky / 252
Základy právního státu: Fridrich III. (1438–1493) a Maxmilián I. (1493–1519) / 260
ŘÍŠE, NĚMECKO HRDÉ A ZRANĚNÉ / 278
Úspěchy hospodářství / 279
Duchovní bohatství / 282
Mesianismus, naděje ponížených / 288
EPILOG / 293
BIBLIOGRAFIE / 299
EDIČNÍ POZNÁMKA / 302
PRAMENY ILUSTRACÍ / 303
JMENNÝ REJSTŘÍK / 305
MÍSTNÍ REJSTŘÍK / 313